

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/70/2020
Identifikačné číslo spisu:	8718010167
Dátum vydania rozhodnutia:	08.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8718010167.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného Q. Q., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. decembra 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného Q. Q. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2019, sp. zn. 8To/58/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. Q. sa odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 24. júna 2019, sp. zn. 5T/27/2018, bol obvinený Q. Q. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 27. februára 2016 v čase približne o 05:45 hod. na Železničnej stanici v Poprade pod zámienkou ukázania nástupišťa vlakov smerujúcich do Bratislavy vylákal poškodeného B.Y. S. na nástupište č. 2 a tam sa mu postavil do cesty pred dvere, ktoré vedú k eskalátorom, načo ho poškodený vyzval, aby mu uvoľnil cestu k eskalátorom, no obžalovaný Q. Q. mu neustúpil a bránil mu, aby sa dostal k eskalátorom a zároveň poškodenému B. S. povedal, aby mu dal mobilný telefón, čo poškodený B. S. odmietol a znova ho vyzval, aby mu uvoľnil cestu k eskalátorom, načo mu obžalovaný Q. Q. chytil pravú ruku a vložil mu ju do dverí, ktoré sa zavreli a pritom mu zovreli pravú ruku, následne obžalovaný Q. Q. chytil ľavú ruku poškodeného B. S. a nasilu sa mu snažil vybrať z ľavej ruky mobilný telefón, pričom poškodený B. S. začal kričať a v tom ho obžalovaný Q. Q. udrhel otvorenou dlaňou po pravom líci a z ľavej ruky mu vytrhol mobilný telefón značky Samsung GT - 18750, striebornej farby, IMEI XXX XXX XXX XXX a s ním ušiel, čím takto svojim konaním spôsobil poškodenému B. S. ľahký úraz - a to udretie a pomliaždenie pravej ruky, opuch a zakrvácanie v mäkkých tkanivách, bolesti s dobou liečenia 8 dní a zároveň odcudzením mobilného telefónu značky Samsung GT - 18750 spôsobil poškodenej Q. S., opatrovníčke poškodeného B. S. škodu vo výške 118,- eur.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému zároveň uložil povinnosť zaplatiť poškodenej Q. S., nar. X. X. XXXX, bytom W. I., W. č. XXX/X, okres Spišská Nová Ves, škodu vo výške 118,- eur.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona prvostupňový súd zároveň zrušil výrok o treste uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 31. mája 2019, sp. zn. 2T/43/2019, právoplatný 21. júna 2019 podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona vo výmere 8 mesiacov, podmiennečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 24 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia, na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Prešove rozhodujúc o odvolaní obvineného Q. Q. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 12. decembra 2019, sp. zn. 8To/58/2019, odvolanie obvineného podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Prešove, ako aj jemu predchádzajúcemu rozsudku Okresného súdu Poprad podal obvinený Q. Q. dovolanie vlastným písomným podaním z 5. februára 2020, podaným na poštovú prepravu 6. februára 2020, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. d), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku uviedol, že hlavné pojednávanie bolo vykonané bez jeho účasti, hoci na to neboli splnené podmienky. Okresný súd sa podľa obvineného neriadil rozhodnutím krajského súdu, ktorý zrušil pôvodný rozsudok okresného súdu a vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Obvinený je toho názoru, že okresný súd mohol hlavné pojednávanie odročiť, najmä za tým účelom, aby obvinený mohol po predchádzajúcom zrušení rozsudku navrhnúť alebo predložiť nový dôkaz o jeho nevine.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že rozhodnutie okresného súdu je založené na nesprávnej právnej kvalifikácii skutku, pretože obvinený bol uznaný za vinného napriek kamerovému systému, ktorý celú túto situáciu vyvracia. Rozsudok okresného súdu bol podľa obvineného založený len na listinných dôkazoch, konkrétne výpovedi poškodeného, pričom rekonštrukcia podľa § 159 ods. 1 Trestného poriadku bola súdom zamietnutá ako nedôvodná. Prvostupňový súd bol podľa obvineného povinný vykonávať úkony podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku, viazaný právnym názorom, ktorý vo svojom rozhodnutí vyslovil odvolací súd a rovnako tak bol podľa obvineného povinný vykonať úkony a dôkazy podľa § 61 Trestného poriadku a § 58 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ktorých vykonanie odvolací súd pri zrušení rozsudku nariadil. Nevinu obvineného podľa jeho názoru preukazujú aj certifikáty výrobcov posuvných automatických dverí, z ktorých je zrejmé, že nie je možné, aby tieto dvere počas toho ako sú pojazdné alebo funkčné mohli nejakej osobe ublížiť tak, ako to vo svojej výpovedi opísal poškodený.

Na základe uvedeného obvinený požiadal o oslobodenie z výkonu trestu odňatia slobody na základe

uvedených dôkazov a taktiež požiadal o prešetrenie postupu súdu, akým sa sudca riadil a za akých podmienok a dôkazov rozhodol o jeho vine.

Podané dovolanie obvinený doplnil ďalším vlastným písomným podaním, doručeným prvostupňovému súdu 17. februára 2020, v ktorom zopakoval skutočnosti uvádzané v predchádzajúcom podaní a doplnil, že 8. novembra 2019 poslal na prvostupňový súd nový dôkaz jeho neviny, a to potvrdenie Technickej inšpekcie SR, ktorá zabezpečuje opravy, servis a kontroly posuvných dverí na železničnej stanici Poprad.

Ďalším písomným podaním z 9. marca 2020 obvinený Q. Q. požiadal o ustanovenie obhajcu, zopakoval skutočnosti uvádzané už vo svojich predchádzajúcich podaniach a doplnil, že vo vzťahu k predmetnej trestnej veci podal aj návrh na obnovu konania.

Ďalším písomným podaním zo 17. marca 2020 obvinený Q. Q. podané dovolanie doplnil o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý má byť podľa jeho názoru naplnený tým, že mu bolo v prípravnom konaní odňaté právo na slobodnú voľbu obhajcu, pretože uňho vznikol dôvod povinnej obhajoby, čím došlo k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu v prípravnom konaní. Z tohto dôvodu je podľa obvineného potrebné vec vrátiť do prípravného konania, aby boli vytvorené podmienky pre úplné uplatnenie jeho procesných práv.

Obvinený svoje dovolanie doplnil aj prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne JUDr. Tatiany Pribylincovej písomným podaním z 10. júna 2020, v ktorom zopakoval, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, pričom z tohto dôvodu na ňom nemohol navrhnuť a predložiť dôkazy. V ďalšej časti zopakoval obsah svojich predchádzajúcich podaní a na základe toho navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2019, sp. zn. 8To/58/2019, a rozsudkom Okresného súdu Poprad z 24. júna 2019, sp. zn. 5T/27/2018, bol porušený zákon v § 319 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v neprospech obvineného Q. Q.. Ďalej požiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2019, sp. zn. 8To/58/2019, rozsudok Okresného súdu Poprad z 24. júna 2019, sp. zn. 5T/27/2018, vo výroku o vine aj vo výroku o treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Poprad, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomným podaním z 9. júla 2020 vyjadril okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad (ďalej len „prokurátor“), ktorý vo svojom vyjadrení vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu týkajúcemu sa porušenia práva na obhajobu obvineného v prípravnom konaní uviedol, že obvinený bol v prípravnom konaní vypočutý 3. novembra 2017 najskôr sudcom pre prípravné konanie pri realizácii príkazu na zatknutie a následne toho istého dňa aj vyšetrovateľom Policajného zboru. Zo zápisnice o jeho výsluchu pritom jednoznačne vyplýva, že bol riadnym spôsobom poučený v zmysle § 121 a § 122 Trestného poriadku. Po uvedenom poučení obvinený vyhlásil, že obhajcu si nevolí a ani nepožiadaval o jeho ustanovenie. Rovnako tak bol poučený aj pri konfrontácii s poškodeným dňa 18. januára 2018, pričom ani vtedy nepožiadaval o ustanovenie obhajcu. Ustanovenie obhajcu obvinený nežiadal ani v konaní pred súdom. Prokurátor zároveň uviedol, že v predmetnej veci nebol daný žiaden z dôvodov povinnej obhajoby podľa § 37 Trestného poriadku. Dňa 31. januára 2018 sa konalo preštudovanie vyšetrovacieho spisu, o ktorého termíne bol obvinený riadne upovedomený, čo preukazuje doručka, z ktorej je zrejmé, že upovedomenie o vyšetrovacom úkone prevzal 23. januára 2018, pričom aj napriek tejto skutočnosti sa preštudovania vyšetrovacieho spisu nezúčastnil.

Vo vzťahu k obvineným namietanému nezákonnému uskutočneniu hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti prokurátor uviedol, že obvinený sa hlavného pojednávania nezúčastnil aj napriek tomu, že mu bolo riadne a včas (3. júna 2019) doručené predvolanie na toto pojednávanie, pričom boli splnené všetky podmienky vyžadované pre takýto postup, čo napokon konštatoval aj Krajský súd v Prešove v odôvodnení svojho uznesenia z 12. decembra 2019, sp. zn. 8To/58/2019, ktorým bolo zamietnuté

odvolanie obvineného, pričom s uvedeným odôvodnením sa prokurátor stotožnil. Vzhľadom na uvedené podľa názoru prokurátora nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Ďalšie dovolacie námietky obvineného majú podľa prokurátora výlučne skutkový charakter, ktorý dovolací súd nemôže v dovolacom konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku].

S napadnutým rozsudkom Okresného súdu Poprad, ako aj uznesením Krajského súdu v Prešove sa prokurátor stotožnil a vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Q. Q.H. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Obvinený Q. Q. dovolanie doplnil aj vlastným písomným podaním z 21. augusta 2020, v ktorom opätovne zopakoval skutočnosti uvádzané v predchádzajúcich podaniach a požiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/27/2018, v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a dokazovanie.

K tomuto doplneniu sa vyjadril prokurátor písomným podaním z 1. októbra 2020, v ktorom v celom rozsahu zopakoval svoje argumenty uvedené v predchádzajúcom podaní a opätovne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Spis s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 26. novembra 2020.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou (§ 369 ods. 5 Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. i) Trestného poriadku. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože nebola splnená podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že na hlavnom pojednávaní dňa 24. júna 2019 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým obvineného Q. Q. uznal za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Obvinený na tomto hlavnom pojednávaní nebol prítomný. Rozsudok okresného súdu bol obvinenému doručený 6. septembra 2019 (doručenka na č. l. 410 spisu). Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že odvolanie obvineného podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol ako podané oneskorene s odôvodnením, že pätnásťdňová lehota na podanie odvolania obvinenému začala plynúť v zmysle § 309 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 63 ods. 3 Trestného poriadku dňom nasledujúcim po doručení rozsudku prvostupňového súdu, t. j. 7. septembra 2019, a koniec tejto lehoty (ktorý by inak pripadol na sobotu 21. septembra 2019) pripadol na pondelok 23. septembra 2019. Obvinený svoje odvolanie podal na poštovú prepravu až 27. septembra 2019, teda po uplynutí tejto lehoty.

V nadväznosti na uvedené je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 12. februára 2013, sp. zn. 2 Tdo 4/2013, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 48, roč. 2014, v zmysle ktorého: „Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku treba považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Trestného poriadku alebo podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Trestného poriadku s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Trestného poriadku. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania.“

Z citovaného rozhodnutia vyplýva, že v prípade, ak odvolací súd uznesením zamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, takýmto rozhodnutím nedôjde k splneniu podmienky prechádzajúceho podania odvolania, o ktorom bolo rozhodnuté, uvedenej v § 372 ods. 1 Trestného poriadku, pretože v týchto prípadoch ide o zamietnutie odvolania z čisto formálnych dôvodov, bez možnosti uplatnenia prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu. Tak tomu bolo aj v predmetnej veci, v ktorej krajský súd zamietol odvolanie obvineného podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku ako oneskorene podané. Predmetné oneskorene podané odvolanie a naň nadväzujúce rozhodnutie krajského súdu preto s poukazom na vyššie uvedené nemožno považovať za využitie práva na podanie odvolania v zmysle § 372 ods. 1, veta prvá Trestného poriadku.

Keďže v posudzovanej veci nebola splnená podmienka na podanie dovolania, uvedená v § 372 ods. 1, veta prvá Trestného poriadku, pričom ide o vadu neodstrániteľnú, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, dovolací súd na neverejnom zasadnutí bez meritórneho preskúmania veci dovolanie obvineného Q. Q. podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.